

ei sînt respinși atît de marele public cît și de marea majoritate a interpreților. Cu alte cuvinte, Șerban Nichifor este un *compozitor cerut*, de o seninătate rossiniană, cu multe, — poate prea multe... — izbînzi, cu vocația unei arte pline de sensibilitate și lirism, dar și cu pagini de o vitalitate contaminantă! În *Simfonia a II-a* „traiecul sonor sugerează sensul ciclic al scurgerii timpului, marcînd momentul transformării anotimpurilor extreme: trecerea din Iarnă spre Primăvară. Celula generatoare va traversa astfel mai multe medii sonore — etape bine diferențiate ale unei evoluții culminînd în final cu apoteoza reinvierii naturii sub impulsul benefic al Primăverii”, — după cum ne mărturisește compozitorul însuși, în programul de sală al concertului respectiv. La care am adăuga că *Simfonia a II-a este o eufonie a colindelor, a înlănțuirii de imnuri neobizantine, a purității sonore, a „consonanțelor voite” încit, fără exagerare, ea poate fi considerată o operă bucolică, de o „luminozitate torențială”, dar și cu acea nuanță tainică a coloritului arhaic, evocator, ducîndu-ne cu gîndurile la vremuri de mult uitate, la acele timpuri, parcă imemorabile, în care s-au înfrățit, precum astrele în Calea Robilor, despărțindu-se ca să se reîntîlnească, dorul și cu dragostea, buna înțelegere între inimi cu aromele vivifiante, ale unei naturi în setea explozivă a inverzirii!*

Tălmăcirea simfoniei a fost *emoționantă*; o datorăm maestrului Mircea Basarab — cel care ne-a dăruit atîtea prime audiții de muzică românească scrisă în „evul aprins” cîntat de Nicolae Labiș. Tot el ne-a oferit o prezentare, plină de vigoare și cu o precizie ritmică ieșită din comun, a *Dansurilor poloviene* de Borodin — secundat almirabil de Vasile Pîntea, dirijorul corului Filarmonicii. Solistul concertului a fost artistul poporului Ion Voicu, inegalabil în *Concertul pentru violă și orchestră nr. 2, op. 22*, de Henryk Wieniawski, evidențiind un ton expresiv și o tehnică strălucitoare, asociate convingător unui stil romantic, unde fantezia debordantă umbrește disciplina de fier a compozisticii clasice, dar, din nefericire, nu întotdeauna în consonanță cu ceea ce numim, în general vorbind, mult dorita profunzime a ideilor și sentimentelor generate. Dincolo de aceste considerente putem spune că... *filarmonica „George Enescu”... a fost la înălțime!*

Doru POPOVICI

Lazar Berman

Prezența pianistului sovietic Lazar Berman în simfonicele Filarmonicii din 25, 26 și 27 aprilie s-a constituit într-un veritabil eveniment artistic. Dincolo însă de reacția caldă a unui public numeros și entuziast, versiunile oarecum insolite ale *Concertelor de Mendelssohn-Bartholdy* și *Ceaicovski* au stîrnit, după cum era de așteptat, comentarii divergente, deconcertînd pe cei ce nu s-au lăsat purtați de vraja atît de incitantei *regîndiri* a partiturilor, clădită pe o temeinică elaborare a construcției frazelor, a reliefulurilor melodice și a clarității planurilor sonore. Este cazul să o spunem din capul locului că ni s-a oferit privilegiul de a-l fi urmărit pe viu (și nu doar prin intermediul discurilor sale, fie ele și de la Carnegie Hall) pe un muzician dintre cei Mari, ce prin modelarea erudită a sunetului a reușit să imorime Ate-noului Român atmosfera unui lăcaș artistic de prestigiu.

Este pilduitoare la artist acea capacitate de a se asculta continuu, de a-și conștientiza nuanțele juste ale trăirilor sufletești și a le traduce în teșuri adecvate; și altfel spus, de a făuri prin intermediul clapelor o rostire expresivă și explicită, realizată printr-o atitudine calmă, necesară unei eficiente folosiri a aparatului muscular.

Redarea spiritului celor două opusuri romantice ne-a apărut ca fiind pe deplin valabilă, ștergînd așa impresie de discurs poate prea căutat cu care am

rămas după *Concertele* de Mozart și Brahms din anul trecut. Dacă ar fi să dăm glas unui plus de exigență (în astfel de momente nu tocmai nimerit), am spune că ne-au nedumerit unele pasagerie grăbiri sau sonorități prea apăsate, ivite atunci cînd voluptatea etalării unei uluitoare bravuri tîdea să treacă pe primul plan. Astfel de aspecte rămîn totuși, la Berman, neesențiale față de judicioasa cumpănire între freamătul clipei și autoritara închegare a întregului.

Detaliind impresiile noastre, să mărturisim bucuria de a fi redescoperit prospețimea paginilor *Concertului nr. 1 în sol minor* de Mendelssohn-Bartholdy, al căror flux neîntrerupt a fost pătruns, în *Andantele median*, de un lirism reținut și de o cantabilitate demnă de pana unui Beethoven sau Chopin. Ne mai stăruie în minte caracterul elegiac al temeii secundă din partea I și finețea dantelelor în care abundă Finalul.

În *Concertul nr. 1 în si bemol minor* de Ceaicovski am fost irezistibil duși de valul unei continue înaintări, pasionantă prin bogăția de sensuri a fiecărui eveniment sonor. Nici urmă de acele ticuri în stare să deformeze imaginea atît de popularei partituri, ci mereu un suflu viu al frazelor, o autenticitate care ne-a cucerit. De la primele acorduri, retrase îndărătul fastuoasei melodii introductive expuse în *tutti*, continuînd cu mocnirea șoptită a temeii principale, trecînd apoi prin încheștarea patetică dintre protagonist și orchestră ce se consumă în dezvoltare, spre a ajunge, în Final, la acea minuire a timpurilor sugerînd tablouri mereu înnoite care culminează cu o scînteietoare jerbă de lumină, totul a respirat echilibru și monumentalitate. Să relevăm și aici mișcarea mediană unde, ajutat fiind de intervențiile remarcabile ale flautului și violoncelului, solistul a impregnat acea atît de simplă temă de întreaga nemărginire a orizontului stepei ruse.

Mai presus de performanța în sine a programului, revenirea la București a lui Lazar Berman a însemnat o lecție de profesionalism, venită de la un artist ce servește cu înțelepciune marea Muzică.

În deschiderea memorabilelor seri dirijate de Mircea Cristescu ni s-a readus în atenție, printr-o execuție îngrijită, *Simfonia a III-a op. 30*, „*Ecouri de jazz*” de Dumitru Bughici, o evocare plină de culoare, de-a lungul a patru mișcări riguros proporționate, a unor surse celebre din istoria mai veche sau mai nouă a acestei atît de originale contribuții muzicale venită de peste ocean. Lucrarea a fost cîntată în cadrul ciclului „*Antologie simfonică românească*”, meritorie inițiativă a Filarmonicii de a reprograma creații care s-au dovedit rezistente în timp.

Viniciu MOROIANU

Din concertele Radiotelevizunii

Mădălin Voicu—Mihaela Martin

Pentru prima dată în stagiunea '84-'85 Mădălin Voicu a reușit să lucreze în mod permanent cu o orchestră, e vorba de cea din Craiova, fapt îmbucurător pentru dezvoltarea aptitudinilor sale dirijorale. De altfel constanța în practicarea meseriei pe care si-a ales-o i-a dat o mai mare siguranță și dezvoltură în gestică și acest aspect l-am remarcat în primul rînd în concertul dirijat la RTV, în 4 aprilie. Programul său — *Amurg de toamnă* de Alfred Alessandrescu (o piesă de circumstanță ce putea fi foarte bine înlocuită cu o lucrare a unui compozitor contemporan), *acompaniamentul Concertului* de Beethoven *pentru violă și orchestră*, fragmente din *Suita* de Britten *pe o temă de Bridge* și *Simfonia italiană* de Mendelssohn-Bartholdy — ne-a relevat o curbă a realizării clar ascendentă.